

(if the E. of the *Kāśikā* on *Pāṇ.* III. 1. 25. 'सेनयाभियाति' be correct, the word would be सेनि, denom. of सेना, pref. अभि, and there would be, according to the Hindu theory, no inflected verb of a base अभिषेणि).

अभिषोतृ Tatpur. m. (-ता) One who presses out the juice of the Soma plant; e. g. *Satapathabr.*: अभिषोतारो ऽभिषुत. E. सु with अभि, kṛit aff. तुच्.

अभिष्टन Tatpur. m. (-नः) A roar, a shout; e. g. *Ṛigv.*: अभिष्टने ते अद्रिवो यत्स्था जगच्च रेजते (*Sāyaṇa*: अभिष्टने सिंहनादे). E. स्तन् with अभि, kṛit aff. अच्.

अभिष्टव Tatpur. m. (-वः) Praise, encomium; e. g. *Rāmāy.*: शुश्राव रामः शतशो वाचः पौरजनेरिताः । आत्माभिष्टवसंयुक्ताः पुण्यश्रवणकीर्तनाः; or रामाभिष्टवसंयुक्ताः कथाश्रुर्मियो जनाः; or *Mahidhara* (on *Vājas.*: अनुष्टुप्ते ऽभिगरः): अभिगरः । अभिष्टव इत्यर्थः. E. स्तु with अभि, kṛit aff. अप्.

अभिष्टि Tatpur. (ved.) I. 1. f. (-ष्टिः) ¹Approaching, moving towards, access; e. g. *Ṛigv.*: अभीमवन्वन्स्त्रभिष्टिमूतयो ऽन्तरिक्षं तविषीभिरावृतम् । इन्द्रम् &c. (*Sāyaṇa*: = शोभनाभ्येषणवन्तं शोभनाभिगमनमित्यर्थः; i. e. with graceful motion); or स वेतसुं दशमायं दशोणिं तूतुजिमिन्द्रः स्वभिष्टिसुम्नः &c. (*Sāy.*: = सुदृग्भ्येषणीयान्वभिगम्यानि सुम्नानि सुखानि येन देयानि i. e. who bestows happiness that is easy of access); comp. also अभिष्टिबुम्नः; or *Ṛigv.*, *Vājas.*: वनेमा ते अभिष्टिभिः (*Mahidh.*: = मार्गैः, but comp. II. 1.). ²Approaching in order to assist, assistance, help, protection; e. g. *Ṛigv.*: (इन्द्र) पाहि नो दूरादारादभिष्टिभिः सदा पाह्यभिष्टिभिः (*Sāy.*: = अभ्यागमनैः or अभित एषणैः); or याभिः कण्वमभिष्टिभिः प्रावतं युवमश्विना । ताभिः &c. (*Sāy.*: = अपेक्षितामी रक्षाभिः). ³The object to be approached or aimed at, wish, desire; e. g. *Ṛigv.*: ऊतीर्युवोरह चित्र अभीके अभवन्नभिष्टयः (*Sāy.*: = सर्वैः प्राणिभिरभ्येषणीया अभवन्); or शतेना नो अभिष्टिभिर्निपुलं इन्द्रसारथिः (*Sāy.*: = अभित एषणीयैः कामैः); or *Ṛigv.*: इन्द्र सद्यश्चित्तमभिष्टये करो वशश्च वाजिनम् (*Sāy.*: = अभिमतप्राप्तये, but see also II. 1.); or *Ṛigv.*, *Vājas.*: यो नूनं मित्रावरुणावभिष्टय आचक्रे (*Mahidh.*: = अभिमतलाभाय); or देवं देवं वो ऽवसे देवं देवमभिष्टये (*Sāy.*: = अभिलषितप्राप्त्यर्थम्; *Mahidh.*: = अभिलषितफलाप्तये, the sense of 'attainment' in the latter instances being rather implied by the fourth case than by the base of the word); or शं नो देवीरभिष्टय आपः (*Mahidh.*: = अभीष्टाय; but comp. II. 1.); comp. also अभिष्टिहृत्.

2. m. f. (-ष्टिः) ¹One who goes towards; e. g. *Ṛigv.*: आ यं पूषन्ति दिवि सद्यर्बर्हिषः समुद्रं न सुभ्वः स्वा अभिष्टयः (*Sāy.*: = अभिमुख्येन गमनवत्यः). ²One who approaches with a hostile purpose, attacking, conquering; an enemy; e. g. *Ṛigv.*, *Sāmav.*, *Vājas.*: (इन्द्र) मह्यं अभिष्टिरोजसा (*Sāy.*: = अभिगन्ता i. e. शत्रूणामभिभविता, but see also II. 2.); or *Ṛigv.*: इन्द्र स्वर्षा जनयन्नहानि जिगायोशिग्भिः पृतना अभिष्टिः (*Sāy.*: = अभिगन्ता i. e. अभिभावुकः सन्); comp. also अभिष्टिपा. ³One who approaches for the sake of a desire, desirous of; e. g. *Ṛigv.*: ऊर्जो नपादभिष्टये (*Sāy.*: = अभीच्छते मह्यमन्नं प्रयच्छेति शेषः). E. According to *Sāyaṇa*, इष् with अभि, kṛit aff. क्तिन्, when अभिष्टि would stand in the room of अभीष्टि, analogously to शक्नु, हलीषा &c. for शक्नु, हलीषा &c.; a more plausible E., however, seems to be स्था with अभि, kṛit or un. aff. कि, when अभिष्टि would stand instead of

अभिष्टि, analogously to सुष्टु, दुष्टु, पुलस्ति (explained by *Mahidh.* to *Vāj.* 16. 43.: परो ऽये तिष्ठति पुलस्तिः । यस्य तत्त्वं कान्दसं रस्य तत्त्वं च) &c.; an E. अस् 'to be' with अभि, kṛit aff. क्तिन्, which is countenanced, too, by another explanation offered by *Mahidhara* on पुलस्ति, might apply to the meaning 'attacking, conquering', but would be scarcely reconcilable with the meanings implying 'approach' and 'assistance'.

II. 1. f. (-ष्टिः) Sacrificing towards, in presence of or completely, a complete sacrifice; e. g. *Ṛigv.*: इन्द्र सद्यश्चित्तमभिष्टये &c. (see above I. 1. 3.; the word being explained by *Sāy.* also अभिमुख्येन यागाय); or वनेमा ते अभिष्टिभिः (*Sāy.*: = हविर्भिः; comp. also I. 1. 1. and III. 1.); or शं नो देवीरभिष्टय आपः (see above I. 1. 3.; *Sāy.*: = यज्ञाय); or *Vājas.*: देवीं धियं मनामहे समुडीकमभिष्टये (*Mahidh.*: = अभि समन्ताद्यजनमभिष्टिः अभिमुख्येन प्राप्तस्य यज्ञस्य सिद्धयर्थम्); comp. also अभिष्टिहृत्.

2. m. (-ष्टिः) One to be worshipped by a sacrifice; e. g. *Ṛigv.*: मह्यं अभिष्टिरोजसा (see above I. 2. 2.; *Sāy.* in the corresponding *Sāmaveda*-verse: = अभिमुख्येन यष्टवः, besides अभ्येषणशीलो वा शत्रूणाम्); or *Vājas.*: ईडितो देवैर्हरिर्वो २ ॥ अभिष्टिराजुह्वानो हविषा शर्धमानः (where the word has the same sense and need not be explained as a Bahuvr., as *Mahidh.* does: अभि समन्तादिष्टिर्यागो यस्य; comp. also III. 2.). E. यज् with अभि, kṛit aff. क्तिन्; comp. the remark under E. I.

III. 1. f. (-ष्टिः) Praise, an encomiastic hymn; e. g. *Ṛigv.*: वनेमा ते अभिष्टिभिः (see I. 1. 1. and II. 1.; *Sāyaṇa* giving besides the quoted explanation also the sense स्तोत्रैः).

2. m. (-ष्टिः) One who is praised; e. g. *Vājas.*: ईडितो देवैर्हरिर्शो २ ॥ अभिष्टिः (see II. 2.; *Mahidh.* giving besides the quoted explanation also the following: अभिष्टूयत इत्यभिष्टिः). E. स्तु with अभि, un. aff. डि (accord. to *Mahidhara*). [The meanings s. II. and III. and the corresponding EE. do not appear required by the context in the passages where the word occurs; and the commentators themselves either disagree or give the option of the meanings s. I. The *Ṛigv. Prātisākhya* observes that if अभिष्टि precedes as first part of a compound another word beginning with a स्, this स् does not become ष्; e. g. स्वभिष्टिसुम्न, not स्वभिष्टिषुम्न.]

अभिष्टिहृत् Tatpur. m. (-त्) (ved.) ¹Fulfilling desires; e. g. *Ṛigv.*, *Vājas.*: आ न इन्द्रो दूरादा न आसादभिष्टिहृदवसे यासदुयः (*Sāy.*: = यजमानसंबन्धिनामभिष्टिनां कर्ता; *Mahidh.*: अभिष्टिमभिलाषं करोतीत्यभिष्टिहृत् । मनोरथप्रदः); or *Ṛigv.*, *Sāmav.*: अभिष्टिहृदि चर्षणिः (*Sāy.*: अभीष्टफलस्य कर्ता). ²Performing a sacrifice; e. g. *Ṛigv.*: त्वद्वाजी वाजंभरो विहाया अभिष्टिहृज्जायते सत्यशुष्मः (*Sāy.*: = यज्ञहृत्; besides अभ्येषणहृत्). E. अभिष्टि (I. and II.) and हृत्. अभिष्टिबुम्न Bahuvr. m. f. n. (-न्मः-न्मा-न्मन्) (ved.) Yielding happiness or wealth, when being merely approached; an epithet of the Dawn; *Ṛigv.*: ता घा ता भद्रा उषसः पुरासुरभिष्टिबुम्ना चतजातसत्याः (*Sāy.*: = अभिगमनमात्रेण बुम्नं धनं यासां ताः); comp. the instance स वेतसुं &c. s. v. अभिष्टि I. 1. 1. E. अभिष्टि (I.) and बुम्न.

अभिष्टिपा Tatpur. m. (-पाः) (ved.) Who protects against enemies; an epithet of Indra; *Ṛigv.*: त्वं न इन्द्र त्वाभिरुती